

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:
Cím: *Purjesz Lajos meghalt*

Forrás: *Népszava*

Bn

(Hely)

1925. 1. 8.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

92

Hely

Purjesz Lajos

Idő

"1925"

Személy

Purjesz Lajos meghalt.

A megdöbbenés érzése számára keresünk kifejezést, amikor hírt adunk *Purjesz Lajosnak*, a „Világ” főszerkesztőjének váratlan és olyannyira korai haláláról. A magyar demokrácia, nehéz küzdelmében, olyan harcost veszített benne, akinek a helyét vajmi nehéz lesz megint méltóan betölteni. Alig 44 éves korában ütötte ki kezéből az előkelően forgatott tollat a halál.

Ujságírói pályája a régi függetlenségi párt lapjainál indult el. Először a „Független Magyarország”-nak, majd az „Egyetértés”-nek a szerkesztőségéhez tartozott, az utóbbinak 10 éven át felelős szerkesztője is volt. Egyénisége, teljes jelentőségében, úgy az újságírás, mint a politika, elsősorban a haladás harcát gondolata szempontjából akkor bontakozott ki igazán, amikor ez a kitünő elme a „Világ” élére került, ahol immár maradék nélkül érvényesíthette a maga világfölfogását. A „Világ”-nak 1912 óta volt Purjesz Lajos a felelős szerkesztője, majd 1920 óta a főszerkesztője. Ebbeli tevékenységének jelentős része volt az, hogy a valódi pozíciót teremtett maga körül a magyar zurnalisztikában. Mégis fontosabb ennél az a küzdelem, amelyben Purjesz, mindig névtelenül, a külső, személyes sikereket sohasem keresve, résztvevő, és pedig az első sorokban — a küzdelem a haladásért, a küzdelem azért, hogy Magyarország méltó társa lehessen a nyugati kulturálmok közösségének. A küzdelem azért, hogy az országról és erről a népről lehullanak a feudalizmus bilincsei. A polgári demokrácia harcosa volt, vagy — ahogy barát és ellenfél nevezte — a polgári radikalizmusé, amelynek zászlója sokszor került nagyon elhatározott harcokba, gyűlöletes ellenfelek kardesapásai elé, amikor szükség volt a Purjesz Lajos erkölcsi, de fizikai bátorságára is.

Annak a politikai koncepciónak legjelentősebb tétele, amely a siker feltételeivel akarta fölvenni a harcot a polgári demokráciáért és a polgári Magyarország demokratizálásáért, az volt, hogy amíg a demokrácia elemi feltételeit biztosítani nem sikerül — fájdalom, a legsúlyosabb problémák körül folyt és folyik a harc —, addig *egyesíteni kell a demokrácia minden tényezőit*, minden harcos tartalékát. Ez a gondolat a munkásság köréből indult ki annak

időjén, amikor a polgárság köréből legföljebb, ha egy-egy harcra jutott el a küzdelemben a munkásság soraig, de a polgárságnak a feudalizmus és a vele szövetkezett plutokrácia szellemi és anyagi járósálgáján tartott szélesebb rétegei tévővön ismerték fölre az ország anyagi és szellemi fölzsabadulásának igazi feltételeit. *Történelmi jelentőségű* volt a munkásságtól az a fölismerése: *a polgári demokrácián át a demokráciához!* De hasonlóképen történelmi jelentőségű fölismerés az is — és ennek a fölismerésnek a gyümölcsei késleltetve bár, de meg fognak érni —, amikor a polgárságnak mind szélesebb rétegei a *munkássággal közösen folytatott küzdelemben* ismerik föl a helyes utat. Amikor mindezt Purjesz Lajos szomorú elmúlása kapasan állapítjuk meg, szeretettel gondolunk arra a jelentős szerepre — szinte centrális gondolat volt ez az ő egyéni politikai munkásságában —, amely e történelmi gondolat révén Purjesz egyéniségéhez és élete munkájához fűződik.

Életében, inkább időbelileg, mint szellemi egység dolgában, új fejezetet jelent az a harc, amelynek exponált részese Purjesz, az ellenforradalom kitörése óta. Az a hajlíthatatlan, megfélemlíthetetlen mód a „Világ” hasábjain, amely nem a szavak, hanem valósággal a tettek halmaza volt, mindenkoron büszkesége lesz a haladás gondolatának. Fölösleges magunk elé idézni a szörnyű napokat és esztendőket, amikor mindent, ami egyéni, csak kockára tenni lehetett. E szörnyű napokban kellett a kábulatból magához téríteni és lelki erőhöz, öntudathoz juttatni a haladás polgári csapatait. Derék munka volt. De nemcsak erről volt szó, hanem arról is, hogy *új életre támadjon a kapcsolat a szörnyű üldözések közepette fölvonuló magyar munkásságtallyal és most áll a megindított harc, amelynek befejezését, fájdalom, a szívét, a tüdejét föláldozott harcra már nem érthette meg.*

Mindenkitől tisztelt és rokonszenves egyénisége nemcsak a barátok, de az ellenfelek sorában is megbecsülést szerzett számára és izzó, törhetetlen meggyőződése ama eszmék számára, amelyeket Purjesz képviselt.

Purjesz évek óta betegeskedett. Cukorbetegség, érlemeszesedés, szivgyöngeség, tüdőbántalmak örölték a sokat dolgozó ember testét. Az utóbbi időben sajátágosképen viszonylag jól érezte magát, sőt a szerdára virradó éjszakán, amikor halála bekövetkezett, a tragikus percek előtt kitünő hangulatban érintkezett családjával: feleségével és 13 esztendő fia-csájával. Hirtelen rosszul érzett és amikor a hőmérő 35,6 fokot mutatott, elsápadva mondta feleségének:

— Ez a halál...

Szemét lehunyta és többé magához sem tért, két perc múlva megszűnt dobogni a szíve.

Purjesz Lajost csütörtökön délben 12 órakor temetik a rákoskeresztúri temető balottasházából. A „Világ” szerkesztősége nevében dr. *Felckey Géza* felelős szerkesztő beszél. Az összes újságíró egyesületek és intézmények nevében

pedig *Márkus Miksa* búcsuztatja a halottat. Az Egyesült Demokratikus Pártszövetség nevében *Rupert Rezső* nemzetgyűlési képviselő, pártunk nevében pedig *Vanczák János* elvtárs, nemzetgyűlési képviselő mond búcsuzató beszédet. Az elhunyt jóbarátainak gyászát dr. *Bakonyi Kálmán* kuriai bíró fogja tolmácsolni. A temetésre délelőtt 11 órakor külön villa-moskocsik indulnak a Rókus-kórháztól.